

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea cererii depuse de Oleg Gonța privind recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Inter Trade Investment Company”, în proces de insolvență, împotriva Întreprinderii cu Capital Străin Organizație de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii Oleg Gonța și Natalia Gonța, cu privire la anularea investiției cu formulă executorie a contractelor de ipotecă

(Dosarul nr. 2rac-141/23

NR. PIGD 2-17135899-01-2rac-07072023)

Lipsa temeiurilor de recuzare a judecătorului; invocarea neîntemeiată a prevederilor art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă; transferul temporar al judecătorilor la Curtea Supremă de Justiție

10 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea depusă de Oleg Gonța privind recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 ianuarie 2017, SRL „Inter Trade Investment Company” (*actualmente* – în proces de insolabilitate) a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA (*actualmente* – ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SRL) cu privire la anularea investiției cu formulă executorie a contractelor de ipotecă (f. d. 3-5, vol. I).
2. Prin încheierea protocolară din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, s-a atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, Oleg Gonța (f. d. 173-174, vol. II).
3. Prin încheierea protocolară din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, s-a atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, Natalia Gonța (f. d. 174-174 verso, vol. II).
4. Prin hotărârea din 29 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, a fost respinsă acțiunea, ca fiind neîntemeiată (f. d. 177-177 verso, 185-188 verso, vol. II).
5. Prin decizia din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de SRL „Inter Trade Investment Company”, în proces de insolabilitate și menținută hotărârea din 29 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău (f. d. 30, 31-40, vol. III).
6. La 31 martie 2023, Oleg Gonța a declarat recurs împotriva deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii, precum și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 43-46, vol. III).
7. La 01 octombrie 2024, Oleg Gonța, în temeiul art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, a depus cerere cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni.

8. În motivarea cererii de recuzare, a indicat că delegarea judecătorului Oxana Parfenila Curtea Supremă de Justiție, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii, nu poate fi considerată o împuternicire legală, or, desemnarea acestuia a fost contrară normelor legale, iar completul de judecată din care judecătorul respectiv urmează să facă parte, nu corespunde rigorilor art. 6 din Convenție.

9. Totodată, a menționat că participarea judecătorului Oxana Parfeni, la examinarea prezentei cauze în ordine de recurs, nu oferă toate garanțiile suficiente pentru a exclude, în persoana sa, orice bănuială legitimă, iar această condiție de „bănuială legitimă” privind lipsa de imparțialitate a judecătorului este una obiectiv justificată, iar în cazul în care va participa la examinarea cauzei, va fi încălcat dreptul la o instanță imparțială.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;

b) se află în raporturi de rudenie până la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate până la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;

b¹) o rudă a sa până la al patrulea grad inclusiv sau un afin până la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze;

b²) este rudă până la al patrulea grad inclusiv sau afin până la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;

c) este reprezentantul legal al uneia dintre părți;

d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă;

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.”

11. Art. 52 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă există temeiurile specificate la art.50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sînt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau este examinată din oficiu de către instanță.

(2) Propunerea de recuzare și de abținere de la judecată se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată pînă la începerea dezbaterii cauzei în fond. Cererea de recuzare și cererea de abținere de la judecată pot fi înaintate mai târziu doar dacă autorul lor a aflat de existența temeiului recuzării sau abținerii după ce a început judecarea cauzei în fond.”

12. Art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție:

„(8) În cazul în care buna funcționare a Curții Supreme de Justiție este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție. Transferul temporar va fi încetat la ocuparea a cel puțin 11 dintre posturile de judecător al Curții Supreme de Justiție, iar judecătorii temporar transferați revin în funcțiile deținute înaintea transferului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

13. Examinând cererea de recuzare înaintată de către Oleg Gonța judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni, Completul de judecată consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

14. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, la data de 02 mai 2023, prin hotărârea nr. 142/8, întru respectarea prevederilor art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023, enunțat la pct. 16 din prezenta încheiere, Consiliului Superior al Magistraturii a dispus transferul temporar, pentru o perioadă de 6 luni, începând cu 10 mai 2023, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, a următorilor judecători: Aliona Donos, Daguța Sergiu, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana, Parfeni, Boris Talpă, Ghenadie Eremciuc.

15. Totodată, prin hotărârea nr. 506/31 din 02 noiembrie 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a prelungit termenul de transfer temporar, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, până la ocuparea a cel puțin a 11 posturi de judecător, pentru judecătorii: Aliona Donos, Sergiu Daguța, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana Parfeni, Boris Talpă și Ghenadie Eremciuc.

16. Drept urmare, ținând cont de circumstanțele enunțate *supra*, Președintele interimar al Curții Supreme de Justiție prin dispoziția nr. 234 din 29 decembrie 2023 „Cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2024”, modificată prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 3 din 04 ianuarie 2024, nr. 19 din 16 februarie 2024, nr. 51 din 07 martie 2024, nr. 52 din 11 martie 2024, nr. 90 din 14 mai 2024, nr. 112 din 13 iunie 2024 și nr. 119 din 28 iunie 2024, a constituit complete de judecată pentru anul 2024.

17. Analizând circumstanțele expuse în cererea de recuzare și normele de drept citate la pct. 10-12, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate de Oleg Gonța cu privire la recuzarea judecătorului

Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni, nu sunt justificate și comportă un conținut declarativ, or, nu poate fi admisă recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitate în cazul în care acestea nu pot fi probate în mod obiectiv.

18. În aceeași ordine de idei, chestiunea transferului temporar al judecătorilor la Curtea Supremă de Justiție nu suscită în mod automat și în lipsa oricărui material probator îndoieli în privința obiectivității, imparțialității și nepărtinirii judecătorilor respectivi.

19. În speță, motivele care au servit drept temeiuri de recuzare a judecătorului vizat nu se referă la circumstanțe care pot pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea magistratului respectiv la judecarea cauzei, după cum reglementează dispozițiile art. 50 din Codul de procedură civilă. Or, criticile înaintate de Oleg Gonța în cererea de recuzare se referă, de fapt, la dezacordul acestuia cu modalitatea de desemnare a magistratului Oxana Parfeni în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție și nu cad sub incidența prevederilor art. 50 din Codul de procedură civilă, constituind doar simple suspiciuni de imparțialitate, nefiind motivate și probate în acest sens.

20. La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că suportul legal care a servit drept temei pentru transferul temporar, pentru o perioadă de 6 luni, începând cu 10 mai 2023, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, a unor judecători din cadrul instanțelor judecătorești naționale, inclusiv a judecătorului Oxana Parfeni și, ulterior, prelungit termenul de transfer temporar în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, până la ocuparea a cel puțin a 11 posturi de judecător, este Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, și anume art. 21 alin. (8), care actualmente este în vigoare, poartă un caracter obligatoriu, este executorie și opozabilă tuturor subiecților de drept.

21. De altfel, hotărârile nr. 142/8 din 02 mai 2023 și nr. 506/31 din 02 noiembrie 2023 ale Consiliului Superior al Magistraturii sunt în vigoare și produc efecte juridice în continuare.

22. Mai mult ca atât, prin decizia Curții Constituționale nr. 100 din 10 august 2023 de inadmisibilitate a sesizărilor nr. 123a/2023, nr. 159g/2023 și nr. 169g/2023 pentru controlul constituționalității art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (transferul temporar al unor judecători la Curtea Supremă de Justiție), s-au declarat inadmisibile sesizările pentru controlul constituționalității art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

23. În motivarea deciziei sale, Curtea a statuat că *„transferul temporar al judecătorilor reprezintă o măsură care ține de cariera lor. Astfel, asemenea decizii trebuie adoptate pe baza unor criterii obiective, conform principiului meritocrației, într-o procedură transparentă și doar cu acordul judecătorilor în discuție.”*

24. La fel, Curtea a reținut că *„din perspectiva Constituției, este important ca procedura de selectare a candidaților pentru funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție să fie reglementată într-un mod care va asigura accesarea în această funcție a persoanelor cu o înaltă pregătire juridică, independente și imparțiale.”*

25. Finalmente, Curtea a conchis că *„autorii sesizărilor nu au demonstrat de ce dispozițiile articolului 21 alin. (8) din Legea nr. 65 ar încălca, la modul abstract, condițiile stabilite de articolul 116 alin. (5) din Constituție.”*

26. Prin urmare, împrejurările elucidate *supra* permit Completului de judecată să aprecieze critic susținerile din cererea de recuzare, precum că mecanismul de transfer temporar al judecătorilor în instanța supremă, instituit prin Legea nr. 65/2023, ar contraveni prevederilor legale în vigoare.

27. Suplimentar, Completul de judecată consideră necesar de a menționa că, în aspectul de ține de soluția pe marginea cererilor de recuzare în care se invocă ilegalitatea transferului temporar al judecătorilor, jurisprudența Curții Supreme de Justiție este una consacrată, relevanță situației prezentând un șir de cauze în cadrul cărora au fost, la fel, înaintate cereri de recuzare în baza aceluiași temeiuri de fapt și de drept (e.g. dosar nr. 3-24/24, 3-11/24, 03-2/24, 03-33/23, 3rh-29/23, 2ra-212/23, 2rc-88/23, 3ra-285/23, etc.).

28. Respectiv, din moment ce practica judiciară, la acest capitol, este una bine consolidată, unitară și publică, Completul de judecată constată caracterul vădit abuziv al cererii de recuzare.

29. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, la caz, nu se atestă temeiuri justificative care pot pune la îndoială imparțialitatea și obiectivitatea judecătorului Oxana Parfeni la examinarea admisibilității recursului declarat de Oleg Gonța împotriva deciziei din 24 ianuarie a Curții de Apel Chișinău.

30. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de recuzare depusă de către Oleg Gonța judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni.

31. În conformitate cu art. 50, 52, 53 alin. (5), art. 54 alin. (3) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Oleg Gonța privind recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni, de la examinarea cauzei civile, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Inter Trade Investment Company”, în proces de insolvență, împotriva Întreprinderii cu Capital Străin Organizație de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii Oleg Gonța și Natalia Gonța, cu privire la anularea investiției cu formulă executorie a contractelor de ipotecă.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă